

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Министарства привреде и предузетништва
Републике Српске
за период 01.01-31.12.2021. године**

Број: РВ020-22

Бања Лука, 12.04.2022. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	3
	Извјештај о ревизији усклађености	3
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА.....	4
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	5
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	6
	1. Увод.....	6
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	6
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола	7
	4. Набавке.....	8
	5. Припрема и доношење буџета.....	8
	6. Финансијски извјештаји	9
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	10
	6.1.1. Приходи и примици.....	10
	6.1.2. Расходи и издаци	10
	6.2. Имовина, обавезе и извори.....	15
	6.2.1. Имовина.....	15
	6.2.2. Обавезе.....	16
	6.2.3. Извори и промјене на нето имовини	16
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	17
	6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе.....	17
	6.5. Образложења уз финансијске извјештаје.....	17

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Министарства привреде и предузетништва Републике Српске који обухватају: Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у главној књизи трезора на рачуноводственом фонду 01; Преглед прихода, примитака, расхода и издатака на рачуноводственим фондovima од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора са стањем на дан 31.12.2021. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњих финансијских извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји Министарства привреде и предузетништва Републике Српске истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2021. године; прихода, примитака, расхода и издатака, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је даље описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Министарства привреде и предузетништва Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумијева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Министарства привреде и предузетништва Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 20xx. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше ревизијско мишљење.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Министар је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно

прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 12.04.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Министарства привреде и предузетништва Републике Српске за 2021. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Министарства привреде и предузетништва Републике Српске за 2021. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, министар је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Министарства привреде и предузетништва Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Министарства привреде и предузетништва Републике Српске.

Бања Лука, 12.04.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- 1) ангажовање извршилаца по основу уговора о дјелу врши за послове ван дјелатности Министарства, у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду,
- 2) обрачун и исплате накнада за службена путовања врше у складу са тачкама IV, X подтачка 2. и XVII подтачка 1. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској и
- 3) истовремено уз буџетски захтјев Министарству финансија Републике Српске доставља и нацрт кадровског плана, у складу са чланом 5. став (1) Правилника о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2021. годину и Одлука о усвајању ребаланса буџета за 2021. годину;
- Закон о трезору;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4. и 9-11;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Закон о државним службеницима;
- Закон о платама запослених у органима управе Републике Српске;
- Посебни колективни уговор за запослене у органима управе Републике Српске;
- Закон о раду, члан 204-207;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26. и 27;
- Закон о подстицајима у привреди Републике Српске;
- Уредба о поступку додјеле подстицаја за директна улагања;
- Уредба о поступку додјеле средстава за подстицај развоја малих и средњих предузећа;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске;
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Одлука о утврђивању цијене рада;
- Правилник о поступку додјеле подстицаја за повећање плате радника;
- Правилник о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе;
- Правилник о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле и
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству привреде и предузетништва.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Министарство привреде и предузетништва Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) у складу са чланом 30. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18 и 111/21) врши управне и стручне послове, који се односе на индустрију грађевинских материјала, металопрерађивачку дјелатност, машиноградњу, бродоградњу, производњу електричних машина и апарата, намјенску производњу, производњу производа од гуме и пластике, индустријску прераду дрвета, производњу и прераду папира, графичку дјелатност, производњу текстила, коже и крзна, подстицање развоја и промоције малих и средњих предузећа и предузетништва, занатско-предузетничке дјелатности, подршку очувању старих заната, припрему стратегије и правног оквира за привлачење страних улагања у Републику Српску и друге послове у складу са законом.

Пословање Министарства одвија се преко јединственог рачуна трезора чија је главна књига у саставу Главне књиге трезора Републике Српске (у даљем тексту: ГКТ), а средства за рад обезбијеђена су из буџета Републике Српске и примљених грантова.

У саставу Министарства је републичка управна организација Републички завод за стандардизацију и метрологију Републике Српске, која има статус нижег буџетског корисника. Такође, контролисани ентитет је и Развојна агенција Републике Српске, сходно члану 35. Закона о развоју малих и средњих предузећа („Службени гласник Републике Српске“, број 50/13 и 84/19).

Министарство као надлежно сачињава збирне финансијске извјештаје, који садрже обједињене податке Министарства као буџетског корисника, Републичког завода за стандардизацију и метрологију Републике Српске и Развојне агенције Републике Српске. Предмет ревизије су појединачни финансијски извјештаји Министарства сачињени на основу трансакција евидентираних у оквиру фонда 01 (општи фонд) и фонда 03 (фонд грантова).

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Министарства за период 01.01-31.12.2021. године није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске вршила је финансијску ревизију Министарства за 2020. годину и том приликом дато је укупно 9 препорука (четири за финансијске извјештаје и пет за усклађеност). Министарство је доставило план мјера и активности у циљу провођења препорука и отклањања неправилности, у складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/05 и 20/14).

На основу увида у књиговодствену и другу релевантну документацију утврђено је да је проведено 7 препорука, а двије препоруке нису проведене.

Препоруке које нису проведене односе се на достављање нацрта кадровског плана истовремено уз буџетски захтјев (тачка 5. извјештаја) и ангажовање извршилаца по основу уговора о дјелу ван дјелатности Министарства (тачка 3. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Министарству („Службени гласник Републике Српске“, број 20/19, 40/19, 106/19, 107/20 и 1/22) утврђене су унутрашња организација и систематизација радних мјеста, организационе јединице, њихов дјелокруг рада и друга питања значајна за рад Министарства. Наведеним правилником поред министра систематизована су 64 радна мјеста са 73 извршиоца (59 државних службеника, 11 намјештеника, шеф кабинета и два савјетника министра).

На дан 31.12.2021. године у Министарству су била 62 запослена, од којих је 6 именованих лица, 52 на неодређено (41 државни службеник, 11 намјештеника) и 4 на одређено вријеме.

Министарство је у току 2021. године закључило 8 уговора о дјелу са 5 извршилаца за послове који представљају редовну, основну дјелатност Министарства, супротно члану 205. став (1) Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 1/16 и 66/18). Два извршиоца који су имали ангажман по основу уговора о дјелу, након проведеног јавног конкурса, засновали су радни однос на неодређено вријеме.

Накнада трошкова за службена путовања у 2021. години обрачуната и исплаћена је и за трошкове смјештаја који нису остварени у вези са конкретним службеним путовањем и путни налози за службена путовања у иностранство не садрже час преласка границе Босне и Херцеговине (у оба правца), сходно тачки IV и X подтачка 2. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 57/21). Такође, извјештај са службеног путовања не садржи датум када је запослени поднио исти на правдање, у складу са тачком XVII подтачка 1. наведене Одлуке.

Годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2021. године извршен је у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21).

Управни одбор Компензационог фонда Републике Српске закључком од 15.07. и 21.10.2021. године прихватио је Информацију о привредним субјектима и предузетницима који, у складу са Уредбом о додјели средстава за санирање посљедица пандемије вируса корона за март 2021. године („Службени гласник Републике Српске“, број 39/21), остварују право на финансијску подршку из средстава Компензационог фонда Републике Српске. Одобрена су средства у износу од укупно 615.721 КМ за 1.603 пословна субјекта и предузетника. Такође, у току 2021. године за санирање посљедица пандемије вируса корона право на финансијску подршку из средстава Компензационог фонда Републике Српске остварило је 6 привредних друштава у износу од укупно 939.801 КМ. Евидентирање наведених исплата извршено је на организационом коду Компензационог фонда.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 1/22) Министарство је сачинило годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2021.

годину са прилозима. Планом рада за успостављање и развој система финансијског управљања и контроле за 2022. годину предвиђене су активности израде регистра ризика и стратегије управљања ризицима, сходно члану 8. став (2) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16).

У Министарству није организационо успостављена Јединица за интерну ревизију, сходно члану 19. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16). Наиме, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста систематизовано је само радно мјесто интерног ревизора са једним извршиоцем, које није попуњено.

Осим за наведено и под тачком 5. извјештаја, ревизијом нису утврђени други недостаци система интерних контрола, чиме су створене претпоставке за функционисање истих на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са законима и другим прописима.

Препоручује се министру да обезбиједи да се:

- **ангажовање извршилаца по основу уговора о дјелу врши за послове ван дјелатности Министарства, у складу са чланом 205. став (1) Закона о раду и**
- **обрачун и исплате накнада за службена путовања врше у складу са тачкама IV, X подтачка 2. и XVII подтачка 1. Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.**

4. Набавке

Планом јавних набавки Министарства (укључујући једну допуну) за 2021. годину планиране су набавке укупне вриједности 152.740 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ), од чега за набавку роба 49.200 КМ и услуга 103.540 КМ.

Министарство је у 2021. години провело набавке укупне уговорене вриједности 112.596 КМ (без ПДВ-а), од чега је са 31.12.2021. године реализовано око 95.500 КМ. Набавке су проведене путем два конкурентска захтјева за достављање понуда, 23 директна споразума и два поступка набавке неприоритетних услуга из Анекса II дио Б. Значајније су набавка погонског моторног горива, рачунарске и биро опреме, канцеларијског материјала, те услуга сервисирања и одржавања службених возила. Набавка услуга истраживања и развоја при спровођењу Стратегије развоја малих и средњих предузећа и предузетништва планиране вриједности 25.640 КМ није реализована у 2021. години.

Ревизијским испитивањем обухваћено је 7 поступака набавки уговорене вриједности 50.705 КМ (без ПДВ-а), односно 45% вриједности закључених уговора.

Ревизијом нису утврђене неусклађености са Законом о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске“, број 38/14).

5. Припрема и доношење буџета

Буџетски захтјев Министарства за 2021. годину износи 10.777.000 КМ и у оквиру је почетног буџетског ограничења. Министарство је уз буџетски захтјев по Инструкцији

број 2 упутило и захтјев за додатним средствима у износу од 9.010.000 КМ са образложењима.

Истовремено са буџетским захтјевом Министарство није доставило Министарству финансија Републике Српске нацрт кадровског плана, у складу са чланом 5. став (1) Правилника о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе („Службени гласник Републике Српске“, број 43/09).

Одлуком о усвајању буџета за 2021. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 131/20) Министарству су одобрена средства у износу од 12.045.800 КМ.

Одлуком о усвајању ребаланса буџета за 2021. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 90/21) Министарству су одобрена средства у износу од 19.299.000 КМ, од чега су расходи за лична примања запослених 2.071.000 КМ, расходи по основу коришћења роба и услуга 216.000 КМ, субвенције 8.000.000 КМ, грантови 7.190.000 КМ, трансфери унутар исте јединице власти 1.740.000 КМ, издаци за нефинансијску имовину 22.000 КМ и остали издаци 60.000 КМ.

Након ребаланса буџета проведено је 9 реалокација у оквиру Министарства у износу од 189.379 КМ, од чега једна по рјешењу Владе Републике Српске (15.500 КМ) и 8 по рјешењу министра (173.879 КМ). Такође, по рјешењима Владе Републике Српске проведене су једна реалокација средстава буџетске резерве и двије реалокације између буџетских корисника, сходно којим су Министарству одобрена недостајућа средства за субвенције на име подстицаја за повећање плата радника (5.870.000 КМ) и трансфере унутар исте јединице власти (938.798 КМ).

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

Препоручује се министру да обезбиједи да се истовремено уз буџетски захтјев Министарству финансија Републике Српске доставља и нацрт кадровског плана, у складу са чланом 5. став (1) Правилника о начину израде и садржају кадровског плана у републичким органима управе.

6. Финансијски извјештаји

Министарство је, у складу са чланом 46. и 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17), сачинило обрасце годишњих извјештаја: Образац 2 - Преглед планираних и остварених прихода, примитака, расхода и издатака исказаних у ГКТ на рачуноводственом фонду 01, Образац 3а - Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних на рачуноводственим фондовима од 01 до 05, Образац 4а - Функционална класификација расхода и нето издатака за нефинансијску имовину исказани у ГКТ, Образац 5а - Преглед имовине, обавеза и извора исказаних у ГКТ и писмено Образложење уз финансијске извјештаје. У току 2021. године Министарство је сходно критеријуму материјалности и процедури исправке грешака из претходног периода донесеном од стране Министарства финансија Републике Српске у обрасцу 3а и 5а извршило корекцију упоредних података у колони „претходна година“, а односи се на позиције расходи обрачунског карактера, дугорочни зајмови, дугорочни зајмови који доспијевају на наплату до годину дана и остала краткорочна потраживања.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета за 2021. годину исказано је у износу од 25.704.693 КМ (без расхода обрачунског карактера), што је за 33% више у односу на ребалансом одобрена средства.

Недостајућа средства обезбијеђена су реалокацијама по рјешењима Владе Републике Српске (тачка 5. извјештаја).

У извјештају о извршењу буџета исказани су приходи и примици у износу од 113.603 КМ (без прихода обрачунског карактера), који се не планирају на нивоу буџетског корисника.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици исказани су у износу од 128.795 КМ, од чега на фонду 01 износ од 114.350 КМ и фонду 03 износ од 14.445 КМ.

Приходи су исказани у износу од 20.674 КМ, а чине их непорески приходи (5.482 КМ), приходи обрачунског карактера (747 КМ) и трансфери унутар исте јединице власти (14.445 КМ).

Непореске приходе чине приходи наплаћени од запослених по основу коришћења мобилних телефона.

Трансфери унутар исте јединице власти односе се на другу (12.000 КМ) и трећу траншу (2.445 КМ) донаторских средстава, сходно Споразуму о подршци провођењу програма ради постизања равноправности полова у области предузетништва (у оквиру подршке FIGAP II програма 1.) закљученим 11.12.2020. године између Министарства и Центра за једнакост и равноправност полова у Републици Српској - Гендер центар Републике Српске.

Примици су исказани у износу од 108.121 КМ, а чине их примици од финансијске имовине (50.253 КМ) и остали примици из трансакција са другим јединицама власти (57.868 КМ).

Примици од финансијске имовине односе се на примитке од наплате зајмова датих привредним друштвима, сходно потписаним споразумима о измирењу дуга. У току 2021. године наплаћена су потраживања од предузећа „Unis usha“ а.д. Вишеград у износу од 48.358 КМ и „Тико“ с.п. Бања Лука у износу од 1.895 КМ (тачка 6.2.1.2. извјештаја).

Остали примици из трансакција са другим јединицама власти односе се на наплаћена потраживања од Јавног фонда за дјечију заштиту Републике Српске по основу родитељског одсуства (57.033 КМ) и Фонда здравственог осигурања Републике Српске по основу боловања које се рефундира (835 КМ).

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 25.922.225 КМ, од чега на фонду 01 износ од 25.895.780 КМ и фонду 03 износ од 26.445 КМ.

Расходи су исказани у износу од 25.840.078 КМ, а односе се на расходе за лична примања запослених, расходе по основу коришћења роба и услуга, субвенције, грантове, расходе из трансакција размјене унутар исте јединице власти, расходе обрачунског карактера, трансфере унутар исте јединице власти и издатке.

6.1.2.1. Расходи за лична примања

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 2.065.207 КМ, а односе се на расходе за бруто плате запослених (1.964.215 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (54.852 КМ), накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (20.372 КМ) и расходе за отпремнине и једнократне помоћи - бруто (25.768 КМ).

Расходе за бруто плате чине расходи за основну плату након опорезивања (1.159.736 КМ), увећање основне плате по основу радног стажа (77.406 КМ), порез на доходак (85.881 КМ) и доприноси на плату (641.192 КМ).

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада чине расходи за накнаде за превоз на посао и са посла (21.019 КМ), јубиларне награде (7.636 КМ), дневнице за службена путовања у земљи и иностранству (8.748 КМ), расходи по основу доприноса за добровољно пензијско осигурање на терет послодавца (12.460 КМ), те порези и доприноси на накнаде (4.989 КМ).

Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата односе се на накнаду плата за вријеме боловања до 30 дана и родитељског одсуства које се не рефундирају и накнаду предсједнику синдикалне организације.

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи односе се на отпремнине по основу одласка у пензију (9.828 КМ), новчане помоћи приликом рођења дјетета (3.802 КМ), новчане помоћи у случају смрти члана уже породице (10.104 КМ), те порезе и доприносе (2.034 КМ).

Накнаде запосленим обрачунате су у складу са Посебним колективним уговором за запослене у органима управе Републике Српске.

6.1.2.2. Расходи по основу коришћења роба и услуга

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 235.897 КМ, од чега на фонду 01 износ од 209.452 КМ и фонду 03 износ од 26.445 КМ. Чине их расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (33.544 КМ), расходи режијског материјала (13.258 КМ), текућег одржавања (14.818 КМ), расходи по основу путовања и смјештаја (39.897 КМ), стручних услуга (37.317 КМ) и остали некласификовани расходи (97.063 КМ).

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга односе се на расходе за услуге коришћења фиксног телефона (6.733 КМ), мобилног телефона (26.711 КМ) и расходе за поштанске услуге (100 КМ).

Расходи за режијски материјал односе се на расходе за канцеларијски материјал (9.591 КМ), материјал за одржавање чистоће (1.541 КМ), стручну литературу, часописе и дневну штампу (1.903 КМ) и расходе за остали режијски материјал (223 КМ).

Расходи за текуће одржавање односе се на текуће одржавање превозних средстава.

Расходи по основу путовања и смјештаја исказани на фонду 01 односе се на расходе по основу путовања и смјештаја у земљи (6.358 КМ) и иностранству (3.937 КМ), те расходе по основу утрошка горива (23.590 КМ).

У оквиру расхода по основу службеног путовања евидентирани су трошкови путарине настали приликом доласка на посао и повратка са посла министра и возача министра.

Расходи по основу путовања и смјештаја исказани на фонду 03 односе се на смјештај учесника конференције одржане 14.10.2021. године у Бијељини (6.012 КМ).

Расходи за стручне услуге највећим дијелом односе се на расходе за осигурање возила (3.521 КМ) и запослених (1.542 КМ), расходе за услуге штампања, објављивања огласа и праћења медијских објава (8.533 КМ), компјутерске услуге (13.845 КМ) и расходе за остале стручне услуге - систематски преглед запослених (5.936 КМ).

Остали некласификовани расходи исказани на фонду 01 највећим дијелом односе се на расходе за бруто накнаде по уговору о дјелу (40.448 КМ), допунском раду (18.527 КМ), остале бруто накнаде за рад ван радног односа (2.565 КМ) и расходе по основу репрезентације (9.382 КМ).

Остали некласификовани расходи на фонду 03 исказани су у износу од 20.433 КМ, а односе се на активности у вези развоја предузетништва (сајам предузетништва, радионице, рекламни материјали и др.).

6.1.2.3. Субвенције

Субвенције су исказане у износу од 13.881.032 КМ, а одобрене су привредним субјектима као подршка за повећање плате радника са којима је по основу уговора о раду заснован радни однос најкасније до првог дана обрачунског периода, који претходи периоду за који се тражи подстицај.

Услови, корисници и поступак за остваривање права на подстицаје за повећање плата радника дефинисани су Законом о подстицајима у привреди Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 52/19 и 78/20), док је Правилником о поступку додјеле подстицаја за повећање плата радника („Службени гласник Републике Српске“, број 106/19) прописан садржај, облик и начин подношења захтјева за подстицај.

Почетни износ за утврђивање повећања плате радника је висина плате која је радницима код привредног субјекта исплаћена за март 2019. године. За раднике који су радни однос засновали последице марта 2019. године почетни износ плате је просјечна висина плате у обрачунском периоду, који претходи мјесецу у којем је остварено право на подстицај за те раднике. Право на подстицај привредни субјекти остварују у два обрачунска периода (01.01-30.06. и 01.07-31.12.) у једној календарској години. Привредни субјект остварује право на новчана средства у износу од 70% плаћених доприноса за повећање плата ако је почетни износ плате радника виши од 550 КМ, односно 30% плаћених доприноса ако је почетни износ плате радника једнак или виши од најниже плате у Републици Српској, али не прелази износ од 550 КМ.

За спровођење поступка додјеле подстицаја за повећање плате радника код привредних субјеката не расписује се јавни позив. Наиме, поступак остваривања права на подстицај иницира се подношењем захтјева, који привредни субјект подноси Министарству најкасније у року од 60 дана од дана истека обрачунског периода за који се тражи подстицај. За потпуне, благовремене и допуштене захтјеве Пореска управа Републике Српске обрачунава и провјерава повећање плате и плаћених доприноса појединачно по раднику код привредног субјекта (подносиоца захтјева), те електронским путем обавјештава Министарство о износу укупног

подстицаја за привредни субјект. Министарство доноси рјешење за сваког појединачног привредног субјекта о одобравању подстицаја за повећање плате радника.

Подстицаји за повећање плате радника за први обрачунски период (01.07-31.12.2020. године) одобрени су у износу од 4.911.857 КМ за 394 привредна субјекта (укупно 13.971 радник) на територији 35 јединица локалне самоуправе, док је за други обрачунски период (01.01-30.06.2021. године) одобрено 8.931.274 КМ за 498 привредних субјеката (укупно 21.163 радника) на територији 36 јединица локалне самоуправе.

6.1.2.4. Грантови

Грантови у земљи исказани су у износу од 6.786.116 КМ, а чине их текући грантови непрофитним субјектима (30.000 КМ), нефинансијским субјектима (6.755.616 КМ) и текући грант појединцима (500 КМ).

Текући грант непрофитним субјектима односи се на средства одобрена Граду Источно Сарајево на име суфинансирања изградње инфраструктуре за пословне зоне (рефундација већ уплаћених средстава).

Текући грантови нефинансијским субјектима односе се на подстицај за директна улагања (6.498.215 КМ) и подстицај за развој малих и средњих предузећа (257.401 КМ).

Додјела подстицаја за директна улагања спроводи се у складу са Уредбом о додјели подстицаја за директна улагања („Службени гласник Републике Српске“, број 31/21). Право на подстицај остварује се по расписаном јавном позиву (објављен 22.04.2021. године), на основу пројекта који се у 2021. години односио на набавку савремених технологија и опреме. Подстицајима се суфинансира дио оправданих улагања која привредни субјект има на реализацији пројекта. Максимални износ подстицаја који се може одобрити једном привредном субјекту је 30% износа оправданих улагања на реализацији пројекта у 2021. години. Подстицаји за директна улагања одобрени су за 188 привредних субјеката, са којима су у октобру 2021. године закључени појединачни уговори.

Намјена, услови, критеријуми и поступак додјеле подстицајних средстава за развој малих и средњих предузећа прописани су Уредбом о поступку додјеле средстава за подстицај развоја малих и средњих предузећа („Службени гласник Републике Српске“, број 103/21), која дефинише и додјелу средстава за учешће и организовање сајмова, изложби и конференција. Право на подстицај остварује се по расписаном јавном позиву (објављен 17.11.2021. године), на основу пројекта који се у 2021. години односио на дигиталну трансформацију пословања малих и средњих предузећа. Подстицајима се суфинансира 80% оправданих улагања која подносилац захтјева има на реализацији пројекта. Максимални износ подстицаја који се може одобрити кориснику за пројекте дигиталне трансформације је 20.000 КМ. Право на подстицај остварило је 19 подносилаца захтјева, са којима су 31.12.2021. закључени појединачни уговори.

Приликом закључења уговора о додјели подстицаја Министарству су корисници средстава доставили мјеницу/банкарску гаранцију, као инструмент обезбјеђења поврата подстицајних средстава. Извјештаје о утрошку примљених средстава корисници су доставили након истека рока за подношење годишњих финансијских извјештаја јер су активности на реализацији пројекта окончане након наведеног рока.

Текући грант појединцима односи се на средства додијељена СП „Укијева чоколадна бајка“ Прњавор за учешће на Фестивалу чоколаде и вина у Бањој Луци.

6.1.2.5. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 191.087 КМ, а односе се на набавну вриједност реализованих залиха (6.792 КМ), расходе по основу амортизације (150.775 КМ) и расходе од усклађивања вриједности имовине (33.520 КМ).

Обрачун амортизације за средства набављена 2017. године и касније вршен је по стопама прописаним Правилником о примјени годишњим амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16), док су за средства набављена прије 2017. године (а још су у употреби) примијењене кориговане стопе.

Расходи од усклађивања вриједности имовине односе се на корекције дугорочних зајмова који доспијевају до годину дана, а нису наплаћени у року од 12 мјесеци.

6.1.2.6. Трансфери унутар исте јединице власти

Трансфери унутар исте јединице власти исказани су у износу од 2.678.798 КМ, а односе се на трансфер Развојној агенцији Републике Српске (640.000 КМ), Представништву Републике Српске у Руској Федерацији (1.686.749 КМ) и трансфер Представништву Републике Српске у Аустрији (352.049 КМ).

Трансфер Развојној агенцији Републике Српске одобрен је за финансирање текућих трошкова пословања. Захтјев за дознаку средстава по врстама материјалних трошкова и издатака доставља се мјесечно, а правдање дозначених средстава врши се кроз годишњи финансијски извјештај који се доставља Министарству.

Трансфери Представништву Републике Српске у Руској Федерацији и Представништву у Аустрији, која нису у надлежности овог Министарства, одобрени су сагласно Закључцима Владе Републике Српске од 04. фебруара, 25. новембра и 16. децембра 2021. године. Додатна средства одобрена су за реализацију активности промоције привредних потенцијала Републике Српске на руском тржишту у периоду март-јун 2021. године (1.100.000 КМ) и за активности које ће се реализовати у 2022. години (586.749 КМ), те реализацију пројекта подршке извозно оријентисаним привредним субјектима Републике Српске на аустријском тржишту (352.049 КМ).

6.1.2.7. Издаци

Издаци су исказани у износу од 82.147 КМ, а чине их издаци за нефинансијску имовину и остали издаци.

Издаци за нефинансијску имовину исказани су у износу од 17.642 КМ, а односе се на издатке за набавку постројења и опреме (10.850 КМ) и издатке за залихе ауто-гума (6.792 КМ).

Издаци за набавку постројења и опреме односе се на издатке за набавку канцеларијске (3.830 КМ) и рачунарске опреме (7.020 КМ).

Остали издаци исказани су у износу од 64.505 КМ и односе се на издатке за накнаде плата за породилшко одсуство и боловање који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

6.2. Имовина, обавезе и извори

6.2.1. Имовина

Министарство је на дан 31.12.2021. године исказало имовину у нето вриједности 412.492 КМ (брuto вриједност 3.401.216 КМ и исправка вриједности 2.988.724 КМ), а чине је нефинансијска имовина и финансијска имовина и разграничења.

6.2.1.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина исказана је у нето вриједности 340.624 КМ и односи се на нефинансијску имовину у сталним средствима (брuto вриједност 1.595.457 КМ и исправка вриједности 1.254.833 КМ).

Нефинансијска имовина у сталним средствима односи се на произведену сталну имовину нето вриједности 328.959 КМ (брuto вриједност 1.545.462 КМ и исправка вриједности 1.216.503 КМ) и непроизведену сталну имовину - лиценце нето вриједности 11.665 КМ (брuto вриједност 49.995 КМ и исправка вриједности 38.330 КМ).

Произведену сталну имовину чине постројења и опрема нето вриједности 99.440 КМ и нематеријална произведена имовина нето вриједности 229.519 КМ.

Вриједност постројења и опреме у току године увећана је по основу набавке канцеларијске и рачунарске опреме (10.850 КМ), док је смањење вриједности извршено сагласно рјешењу министра о расходовању опреме која на дан 31.12.2021. године није у функцији (пет рачунара и пет штампача) укупне брuto вриједности и исправке вриједности 7.951 КМ.

Нематеријалну произведену имовину чине рачунарски програми (најзначајнији је Softwer DSPWIN10 PRO - регистар подстицаја нето вриједности 219.057 КМ) и остала нематеријална произведена имовина (Студија „Унапређење сарадње Републике Србије и Републике Српске“ и Стратегија унапређења Републике Српске).

6.2.1.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења исказана су у нето вриједности 71.868 КМ (брuto вриједност 1.805.759 КМ и исправка вриједности 1.733.891 КМ), а чине их дугорочна финансијска имовина брuto/нето вриједности 2.653 КМ и краткорочна финансијска имовина и разграничења нето вриједности 69.215 КМ.

Дугорочну финансијску имовину чине дугорочни зајмови дати привредним друштвима по основу Споразума о измирењу дуга на име коришћења средстава из „Јапанског кредита“, закљученим са „Тико“ с.п. Бања Лука.

Краткорочну финансијску имовину и разграничења чине краткорочни пласмани, потраживања, разграничења, те краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Краткорочни пласмани исказани су у нето вриједности 44.847 КМ (брuto вриједности 1.778.738 КМ и исправке вриједности 1.733.891 КМ), а односе се на дугорочне зајмове дате привредним друштвима који доспијевају на наплату до годину дана - „Unis-usha“ а.д. Вишеград (40.298 КМ) и „Тико“ с.п. Бања Лука (4.549 КМ).

Исправка вриједности дугорочних пласмана односи се на корекцију ненаплаћених дугорочних зајмова који доспијевају до годину дана по основу пројекта „Non project grant AID“ (Јапански кредит) датих предузећима ХПК „Хемијска прерада кукуруза“ а.д. Козарска Дубица (602.109 КМ), ПП „Унатекс“ Козарска Дубица (97.469 КМ), „Унис“

ЗДП „Ферос“ Сребреница (227.761 КМ), „Дуваплекс“ Петрово (92.493 КМ) и „Фамос-Фабрика мотора Сарајево“ а.д. Источно Сарајево (380.123 КМ), те Споразума о измирењу дуга по основу новчаних средстава датих на име подстицаја за запошљавање предузећу „Пингвин“ д.о.о. Лакташи (34.237 КМ). Такође, у оквиру исправке вриједности евидентирана су и потраживања у износу од 299.699 КМ која је Министарство индустрије, енергетике и рударства Републике Српске откупило у име привредног друштва „Мофас“ д.о.о. Источно Сарајево ради стицања права удјела у наведеном привредном друштву. Уговор о преносу права удјела по основу откупљених потраживања није закључен ни у току 2021. године.

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 747 КМ и односе се на потраживања од запослених по основу коришћења мобилних телефона изнад утврђеног лимита.

Краткорочна разграничења исказана су у износу од 8.741 КМ, а односе се на разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства и боловања које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања (7.833 КМ) и разграничене расходе по основу унапријед плаћене премије колективног осигурања запослених (908 КМ).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција за другим јединицама власти исказана су у износу од 14.880 КМ, а односе се на потраживања по основу рефундација за накнаду плата из доприноса за здравствено осигурање (1.276 КМ) и доприноса за дјечију заштиту (13.604 КМ).

6.2.2. Обавезе

Укупне обавезе на дан 31.12.2021. године исказане су у износу од 1.120.759 КМ и односе се на краткорочне обавезе, које чине обавезе за лична примања запослених (181.421 КМ), обавезе из пословања (26.771 КМ), обавезе за субвенције (11.049 КМ), грантове (899.577 КМ) и краткорочне обавезе из трансакција унутар исте јединице власти (1.941 КМ).

Обавезе за лична примања запослених односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата за децембар 2021. године (171.488 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (9.933 КМ).

Обавезе из пословања односе се на обавезе према добављачима за набавку роба и услуга у земљи (17.295 КМ), физичким лицима у земљи (7.420 КМ) и обавезе за порезе и доприносе на терет послодавца (2.056 КМ).

Обавезе за субвенције односе се на обавезе према 8 привредних субјеката који су остварили право на подстицај за повећање плата радника.

Обавезе за грантове односе се на обавезе према 22 привреда субјекта који су остварили право на подстицај за набавку савремених технологија и опреме (642.175 КМ) и 19 корисника подстицаја за дигиталну трансформацију пословања малих и средњих предузећа (257.402 КМ).

Краткорочне обавезе су измирене са 28.02.2022. године.

6.2.3. Извори и промјене на нето имовини

У току 2021. године није било пословних догађаја који би захтијевали евидентирање у оквиру властитих извора.

6.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и пасиве исказане су у износу од 7.652.559 КМ, а односе се на хартије од вриједности ван промета-мјенице (3.153.687 КМ) и гаранције (4.498.872 КМ).

У току 2021. године искњижене су мјенице и банкарске гаранције којима је истекао рок важења у износу од укупно 864.238 КМ. Такође, укњижене су мјенице (1.534.637 КМ) и банкарске гаранције (3.882.286 КМ) достављене као инструмент обезбјеђења поврата постицајних средстава.

6.4. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањено је да потенцијалне обавезе по основу три судска спора која се воде против Министарства износе 9.661.269 КМ, без ефеката потенцијалних затезних камата. Процијењено је да ће спорови бити ријешени у корист Министарства. Такође, на дан 31.12.2021. године против Министарства воде се четири управна спора.

Вриједност потенцијалне имовине по основу два судска спора Министарства ради поврата средстава због ненамјенског утрошка субвенција за подстицај извоза је 175.139 КМ. Пресуде су донесене у корист Министарства али је наплата потраживања неизвјесна јер над једним привредним субјектом покренут је стечајни поступак (поднијета пријава потраживања), а други привредни субјект од 2017. године не обавља дјелатност (извршни поступак непроводив).

Поред наведеног објелодањене су и информације о судским поступцима у основи којих су потраживања која се воде у билансној евиденцији. Министарство је тражилац извршења у четири извршна поступка вриједности 1.241.163 КМ, а за два привредна субјекта над којим је покренут стечајни поступак пријављена су потраживања у износу од 636.346 КМ.

6.5. Образложења уз финансијске извјештаје

Министарство је уз финансијске извјештаје за 2021. годину сачинило и Образложења која пружају основне информације о Министарству, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, као и додатне информације о појединачним ставкама презентованим у извјештајима у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

мр Данијела Тепић, с.р.

Мира Матијашевић, с.р.